

Інна Михайлівна Богданова,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», вул. Старопортофранківська, 26, м. Одеса, Україна

ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ

Коло інтересів нашого дослідження, пов'язано з удосконаленням підготовки фахівців соціономічних професій, в першу чергу, майбутніх учителів, соціальних педагогів, практичних психологів, менеджерів освітньої галузі, майбутніх інженерів будівельної галузі, майбутніх економістів, професійна діяльність яких буде реалізована у таких сферах як: виробничо-управлінська, соціально-економічна, педагогічна та соціально-педагогічна.

Мета статті полягала у теоретико – методологічному і методичному обґрунтуванні педагогічної системи підготовки фахівців соціономічної сфери та особливостей діагностики успішності підготовки майбутніх соціальних педагогів за два останні навчальні роки.

Ключові слова: удосконалення підготовки, майбутні фахівці соціономічної сфери.

Упродовж останніх десятиліть має місце тенденція щодо виявлення та дослідження проблем, які суттєво впливають на якість отримання майбутніми фахівцями вищої освіти та сприяють постійному оновленню компонентів підготовки майбутніх фахівців у різних галузях знань сучасної освітньої системи. Серед вагомих проблем освітньої галузі постає проблема підготовки фахівців соціономічної сфери, специфіка діяльності яких полягає у тому, що вони знаходяться у процесі постійної, безпосередньої та опосередкованої взаємодії з іншими людьми. Взаємодія виступає як домінуюча характеристика професійної діяльності, оскільки забезпечує процес комунікації, що спрямований на взаємопізнання, обмін інформацією та організацію спільних дій.

Аналіз наукових досліджень вітчизняних науковців щодо підготовки фахівців соціономічної сфери, дав можливість з'ясувати в чому полягає сутність конкретних педагогічних умов підготовки та виявити особливості формування певних якостей особистості в залежності від сфери діяльності. Наприклад, з'ясовано сутність та структуру розроблених та визначених умов підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери до проектування професійної діяльності (О. Біла); з'ясовано специфіку формування професійної надійності фахівців соціономічної сфери діяльності (В. Корнешук); виявлено умови підготовки майбутніх соціальних педагогів до використання соціономічних технологій у професійній діяльності (В. Сторож).

В коло інтересів нашого дослідження увійшли проблеми, пов'язані з підготовкою фахівців соціономічних професій, в першу чергу, майбутніх учителів, соціальних педагогів, практичних психологів, менеджерів освітньої галузі, майбутніх інженерів будівельної галузі, майбутніх економістів.

Відповідно до основного завдання дослідження мета роботи полягала у теоретико – методологічному і методичному обґрунтуванні педагогічної системи підготовки фахівців соціономічної сфери. Основне завдання конкретизоване частковими завданнями дослідження, які полягали в розробці шляхів

формування певних знань, умінь та навичок, а також специфічних якостей фахівців соціономічної сфери в системі вищого закладу освіти, як от: у з'ясуванні положень щодо формування професійної готовності майбутніх фахівців в процесі їх фахової підготовки; у виявленні принципів та педагогічних умов формування мобілізаційної готовності майбутніх фахівців соціономічної сфери до професійної діяльності; в обґрунтованні факторів впливу на формування соціономічних знань, умінь та навичок студентів щодо професійної діяльності та специфіки їх прояву у майбутній професійній діяльності; у виявленні компонентів, критеріїв, показників та характеристик рівнів сформованості професійної готовності фахівців в конкретній сфері діяльності; у розробці та експериментальній апробації моделі та методики підготовки фахівців соціономічної сфери до професійної діяльності; у з'ясуванні шляхів методичного супроводу підготовки майбутніх фахівців.

Проблема якісної підготовки фахівців соціономічної сфери набула особливої актуальності на межі ХХ-ХХІ століть, відповідно до потреб суспільства в різних галузях діяльності. Відтак, нами було розглянуто різні сфери діяльності, в яких мають бути задіяні означені фахівці, наприклад, виробничо-управлінська, соціально-економічна, педагогічна та соціально-педагогічна. Обрані напрями досліджень були дотичні як до безпосередньої підготовки майбутніх фахівців так і до формування певних якостей особистості фахівців соціономічної сфери. Види досліджень варіюються в залежності від специфіки сфери професійної діяльності та визначених завдань. Деякі напрями досліджень отримали статус докторських дисертацій, такі як: підготовка майбутніх економістів у вищих навчальних закладах до роботи на валютному ринку на основі комп'ютерних технологій та теорія і методика підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери до проектування професійної діяльності. Загальна проблематика напрямів та видів досліджень представлена в таблиці 1.

Напрями досліджень щодо удосконалення процесу підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери

Сфера діяльності майбутніх фахівців	Проблема, яка досліджувалася	Вид дослідження
Виробничо-управлінська	Формування правової компетентності майбутніх інженерів-будівельників	Дисертаційне
Соціально-економічна	Підготовка майбутніх економістів у вищих навчальних закладах до роботи на валютному ринку на основі комп'ютерних технологій	Дисертаційне
Педагогічна	Формування професійної майстерності у майбутніх викладачів вищих педагогічних навчальних закладів	Дисертаційне
	Підготовка магістрантів педагогічних університетів до науково-дослідницької діяльності	Дисертаційне
	Теорія і методика підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери до проектування професійної діяльності	Дисертаційне
	Педагогічні здібності як основа формування професійної майстерності майбутніх вчителів початкових класів	Магістерське
	Формування педагогічного іміджу майбутніх викладачів вищої школи у процесі магістерської підготовки	Магістерське
Соціально-педагогічна	Формування професійної креативності в майбутніх соціальних педагогів	Дисертаційне
	Підготовка майбутнього соціального педагога як суб'єкта професійної діяльності	Дисертаційне
	Підготовка майбутніх соціальних педагогів до професійної діяльності у закладах соціального захисту дітей	Дисертаційне
	Підготовка майбутніх соціальних педагогів до використання соціономічних технологій у професійній діяльності	Дисертаційне
	Педагогічні умови професійного самовдосконалення майбутніх соціальних педагогів	Дисертаційне
	Формування готовності майбутніх соціальних педагогів до застосування інтерактивних технологій у професійній діяльності	Магістерське
	Попередження професійних захворювань у майбутніх соціальних педагогів	Магістерське
	Професійна підготовка студентів до організації безпечних умов соціально-педагогічної діяльності у загально-освітній школі	Магістерське

В ході досліджень здійснено обґрунтування теоретико-методологічних положень щодо підготовки майбутніх фахівців, які стають активними суб'єктами навчання на протязі всього життя, які самостійно оволодівають новими знаннями, пошуком нової інформації для задоволення власних потреб, вибирають види і темп навчання та несуть повну відповідальність за якість засвоєних знань й пристосування їх до нових реалій життя.

З'ясовано, що теоретико-методологічні положення стосовно підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери забезпечують пріоритетні зміни у формуванні професіоналів нової формації, а саме: творчих, здатних до сприйняття та освоєння нових ідей, готових до роботи в середовищі взаємодії різних культур з його зростаючою мобільністю та демократизмом, спроможних не тільки накопичувати інформацію, а й володіють можливістю її генерувати, впроваджувати, змінювати та поширювати.

Завдяки проведеним дослідженням щодо розроблених теоретико-методологічних підходів, ураховуються такі заходи щодо підготовки та формування певних якостей особистостей фахівців соціономічної сфери в системі вищого закладу освіти, як от:

забезпечуються умови, які спрямовані на усвідомлення особистісної готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності

впроваджуються специфічні педагогічні умови, принципи, методи й засоби підготовки та формування певних якостей особистостей майбутніх фахівців соціономічної сфери в системі вищого закладу освіти;

визначаються фактори впливу на формування соціономічних знань, умінь й навичок, необхідних для професійної діяльності та специфіка їх прояву майбутніми фахівцями;

виявляються компоненти, критерії, показники та визначаються рівні підготовки й сформованості певних якостей особистостей фахівців в конкретній сфері діяльності;

розробляються та експериментально перевіряються моделі та методики формування успішних особистостей фахівців соціономічної сфери діяльності;

з'ясовуються шляхи методичного супроводу формування успішних особистостей майбутніх фахівців.

Методологічним підґрунтям досліджень виступили взаємозв'язки і взаємодія різних підходів щодо підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери, основними з яких виступили: системний підхід, практико-орієнтовний, компетентнісний, синергетичний, особистісно-діяльнісний, аксіологічний, інтегративний.

За результатами проведених досліджень встановлено, що удосконалення процесу підготовки характеризується впровадженням ідей, концепцій, технологій, методик, які спрямовані на модернізацію процесу підготовки, на доступність та ефективність освіти, на активне пристосування молодого покоління фахівців до життєдіяльності в постійно змінюваних умовах інформаційного суспільства. Відповідно означеним в таблиці 1 напрямом досліджень було розкрито сутність феноменів, наприклад, «під-

готовка майбутніх економістів до роботи на валютному ринку на основі комп'ютерних технологій», «змобілізованість майбутнього фахівця соціономічної сфери до проектування професійної діяльності», «професійна майстерність майбутнього викладача вищого педагогічного навчального закладу», «підготовка магістрантів педагогічних університетів до науково-дослідницької діяльності» тощо. Практична значущість отриманих результатів в ході досліджень знайшла своє відображення в розроблених методиках діагностики підготовки фахівців та в методичному супроводженні. Дані, які отримані в ході експерименту щодо удосконалених програм навчальних курсів та впроваджених спецкурсів, а також навчально-методичного забезпечення відображені в таблиці 2.

Таблиця 2

Засоби удосконалення підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери

Підготовка майбутніх фахівців у ВНЗ	Упроваджені програми спеціальних курсів	Розроблені навчальні, навчально - методичні та методичні посібники	Опубліковані монографії
Інженерів-будівельників	Удосконалена програма навчального курсу «Правознавство»		
Економістів		Міжнародна валютна біржа «FOREX» Підготовка майбутніх економістів до здійснення фундаментального аналізу валютного ринку	Підготовка майбутніх економістів у вищих навчальних закладах до роботи на валютному ринку на основі комп'ютерних технологій
Вчителів	Основи професійної майстерності викладача вищої школи Інформаційні технології у науково-дослідницькій діяльності	Основи професійної майстерності викладача вищої школи	
Соціальних педагогів	Основи творчої діяльності майбутніх соціальних педагогів Основи суб'єктної діяльності майбутнього соціального педагога Першооснови соціально-педагогічного проектування Основи формування проектно-ї команди фахівців соціономічної сфери	Основи творчої діяльності майбутніх соціальних педагогів Першооснови соціально-педагогічного проектування Організація супроводу соціально-педагогічної практики Соціально-педагогічна робота з різними типами сімей Психолого-педагогічні засади міжособистісного спілкування	Підготовка майбутніх фахівців соціономічної сфери до проектування професійної діяльності: теорія і практика

Загалом значна кількість досліджень пов'язана із удосконаленням підготовки майбутніх соціальних педагогів, завдяки яким з'ясовується сутність понять щодо їх професійної готовності до соціально-педагогічної діяльності, щодо їх мобілізаційної готовності та особистісної змобілізованості, які характеризуються наступними ознаками: усвідомленням залежності успішної діяльності від фундаментальних знань у соціально-педагогічній сфері, від опе-

ративного сприйняття нової ситуації і адекватного застосування відповідних методів і прийомів діяльності, від комунікабельності і компетентності у спілкуванні, від уміння взаємодіяти з людьми іншого статусу, від здійснення науково-пошукової та творчої діяльності, від уміння легко переходити від однієї соціальної ролі до іншої, від уміння прогнозувати результати і наслідки своєї діяльності та поведінки тощо [1].

В результаті теоретичного аналізу виявлені та впроваджені наступні базові умови, які сприяють удосконаленню підготовки, як от: перетворення навчально-виховного процесу на педагогічну майстерню, в якій відбувається становлення майбутнього фахівця з дослідницькою та творчою позицією; акцентування уваги на евристичний потенціал освітньої сфери у становленні інноваційного мислення майбутнього соціального педагога; орієнтація педагогічного процесу на розвиток навігаторських здібностей студентів, які забезпечують пошук нових знань, способів успішної діяльності, технологій соціально-педагогічної роботи тощо. Грунтуючись на результатах аналізу запровадження педагогічних умов в практиці підготовки допускаємо, що вони забезпечують успішність підготовки, рівні якої визначаємо як пасивний, помірний та оптимальний.

Пасивний рівень успішності підготовки характеризується позитивним ставленням студентів до майбутньої професійної діяльності, однак відсутнє постійне прагнення досягати успіхів як у навчанні так і у професійній діяльності, а також майбутні фахівці не достатньо спрямовують свої зусилля на розкриття власних потенційних можливостей. Помірний рівень визначається поглибленим та розширеним досвідом навчальної і професійної діяльності студентів, однак досягнення успіхів не носить усталений характер. Оптимальний рівень засвідчує активну

мобілізацію зусиль соціальних педагогів на постійне оволодіння знаннями та досвідом діяльності за рахунок самостійності, наполегливості, ініціативності, рефлексії, творчої наснаги.

Суттєву роль у діагностуванні успішності підготовки відіграє виявлення рівнів професійної готовності, мобілізаційної готовності та особистісної змобілізованості майбутнього соціального педагога. Професійну готовність майбутніх фахівців до соціально - педагогічної діяльності визначаємо завдяки підрахунку середнього балу успішності навчання студентів за трьома освітньо-кваліфікаційними рівнями: бакалавра, спеціаліста, магістра. Мобілізаційну готовність визначаємо завдяки балів, отриманих в результаті написання бакалаврами комплексного державного іспиту та захисту дипломних і магістерських робіт відповідно спеціалістами і магістрами. Особистісну змобілізованість визначаємо у специфічному прояві, а саме, у проектуванні самостійної навчальної діяльності, яку трактуємо як здатність мобілізувати зусилля на досягнення успішних результатів за рахунок управління собою та власною самоосвітою [1]. Упродовж двох останніх навчальних років здійснювалась діагностика рівнів успішності підготовки студентів до професійної діяльності за означеними показниками, результати представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

Узагальнена характеристика вибірки майбутніх соціальних педагогів за рівнями успішності підготовки до професійної діяльності у 2013/2014 та 2014/2015 навчальних роках

Рівні успішності підготовки	Професійна готовність (%)			Мобілізаційна готовність (%)			Особистісна змобілізованість (%)		
	Бакалаври	Спеціалісти	Магістри	Бакалаври	Спеціалісти	Магістри	Бакалаври	Спеціалісти	Магістри
Пасивний	41/40	39/31	33/40	36/43	22/5	11/10	38/40	30/29	22/20
Помірний	32/27	39/36	34/20	41/33	42/40	34/40	37/39	41/40	34/35
Оптимальний	27/33	22/33	33/40	23/24	36/55	45/50	25/21	29/31	44/45

Порівняння результатів діагностики професійної готовності за два останніх навчальних роки свідчить про динаміку збільшення кількості студентів оптимального рівня успішності підготовки з 27% до 33% серед бакалаврів, з 22% до 33% серед спеціалістів і з 33% до 40% серед магістрів, щодо мобілізаційної готовності також спостерігається збільшення кількості студентів оптимального рівня з 23% до 24% серед бакалаврів, з 36% до 55% серед спеціалістів та з 45% до 50% магістрів. Порівняння результатів діагностики особистісної змобілізованості свідчить, нажалю, що серед бакалаврів оптимальний рівень знизився з 25% до 21%, але серед спеціалістів оптимального рівня досягли 31% студентів, що на 2% більше по відношенню до минулого навчального року та 45% серед магістрів, що також на 1% більше.

Загалом констатуємо, що запровадження означених заходів, спрямованих на удосконалення підготовки майбутніх соціальних педагогів, сприяє успішності їх навчання, яка, в свою чергу, підтверджує, що згаданий процес здійснюється результативно. Аналогічно в кожному окремому напрямі вище зазначених досліджень також спостерігалась позитивна динаміка підвищення рівнів готовності майбутніх фахівців соціальної сфери до професійної діяльності.

Подальші дослідження стосуються розробки та впровадження дистанційних засобів навчання в процес підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери, які будуть сприяти їх успішній підготовці до професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богданова І. М. Аналіз особливостей процесу інновації підготовки майбутніх соціальних педагогів / І. М. Богданова // Наука і освіта. – № 10. – Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2014. – С.30–33.

Инна Михайловна Богданова,
доктор педагогических наук, профессор,
заведующая кафедрой социальной педагогики, психологии и педагогических инноваций,
Государственное учреждение «Южноукраинский национальный педагогический университет имени К. Д. Ушинского», ул. Старопортофранковская, 26, г. Одесса, Украина

ПРОЦЕСС ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ СОЦИОНОМИЧЕСКОЙ СФЕРЫ

Круг интересов нашего исследования, связанные с совершенствованием подготовки специалистов социэкономических профессий, в первую очередь, будущих учителей, социальных педагогов, практических психологов, менеджеров образования, будущих инженеров строительной отрасли, будущих экономистов, профессиональная деятельность которых будет реализована в таких сферах как: производственно-управленческая, социально-экономическая, педагогическая и социально-педагогическая.

Цель статьи заключается в теоретико-методологическом и методическом обосновании педагогической системы подготовки специалистов социэкономической сферы и особенностей диагностики успешности подготовки будущих социальных педагогов за два последних учебных года.

Избранные направления исследований были причастны как к непосредственной подготовке будущих специалистов так и к формированию определенных качеств личности специалистов социэкономической сферы. Виды исследований варьируются в зависимости от специфики сферы профессиональной деятельности и определенных задач, некоторые направления исследований получили статус докторских диссертаций, такие как: подготовка будущих экономистов в высших учебных заведениях к работе на валютном рынке на основе компьютерных технологий и теория и методика подготовки будущих специалистов социэкономической сферы к проектированию профессиональной деятельности.

По результатам проведенных исследований установлено, что совершенствование процесса подготовки характеризуется внедрением идей, концепций, технологий, методик, направленных на модернизацию процесса подготовки, на доступность и эффективность образования, на активное приспособление молодого поколения специалистов в жизнедеятельности в постоянно меняющихся условиях информационного общества.

Ключевые слова: совершенствование подготовки, будущие специалисты социэкономической сферы.

Inna Mikhailovna Bogdanova,
doctor of Pedagogical Sciences, Professor
at the Faculty of Social Pedagogics, Psychology and Pedagogical Innovations,
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky",
26, Staroportofrankovskaya Str., Odessa, Ukrain

TRAINING PROCESS TARGETED FOR FUTURE SPECIALISTS OF SOCIONOMIC SPHERE

The range of our research interests related to the improvement of training targeted for specialists of socioeconomic professions, above all, future teachers, social workers, psychologists, managers of the educational sector, the future engineers of construction industry, future economists whose professional activity will be implemented in these areas: production and management, Social Economics, Education and Social Pedagogics.

The article is aimed at representing theoretical - methodological and methodical substantiation of teacher training system intended for the specialists of the socioeconomic sphere alongside with the diagnostic features of successful training of future social workers in the last two academic years.

The selected research areas were relevant to both direct training of future professionals and to the formation of certain qualities of specialists within socioeconomic areas. Types of studies vary depending on the specific areas of professional activities and assigned tasks, some research areas received the status of doctoral theses, such as: the training of future economists in universities to work in the foreign exchange market on the basis of computer technologies and the theory and methodology aimed at training future professionals of socioeconomic sphere to design profession.

The results of the studies enable us to assert that the improvement of the training process is characterized by the introduction of ideas, concepts, technologies, methods aimed at modernizing the process of training, the availability and effectiveness of education, active adaptation of the experts representing the younger generation to constantly changing life in the information society.

The practical significance of the results obtained during the research reflected in the diagnostic methods developed by training specialists of socioeconomic sector and its methodical ground.

In general, we can affirm that the implemented measures aimed at improving future social pedagogues' training contribute into their efficient study, which results into their professional preparedness for socio-pedagogical activities as well as readiness.

There have been distinguished the efficiency levels of training, such as: passive, moderate and optimal. The qualitative and quantitative indicators of the established levels confirm that the described process has been carried

out effectively. Similarly, there was also observed a positive tendency towards professional level increase of future professionals of socio-economic sphere in each direction of the above-mentioned studies.

Keywords: improvement of training, future professionals of socio-economic sphere.

Подано до редакції 12.01.2016 р.

Рецензент: д.пед.н., професор А. М. Бозуш

УДК: 378-043.5+37.091.212+37.014.68

Olena Buzdugan

PhD in Pedagogy (Candidate of Sciences),
Assistant Professor of Family and Special Pedagogy and Psychology Department,
State institution «South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky» Staroportofrankivska street, 26, Odesa, Ukraine

FEATURES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS' TRAINING IN PEDAGOGICAL INTERACTION WITH PUPILS' PARENTS

The article is devoted to the problem of future primary school teachers' training in pedagogical interaction with pupils' parents. The necessity to improve the content and the teacher's work forms is considered. It is emphasized that readiness of primary school teachers for pedagogical interaction with pupils' parents is a professionally significant quality of a teacher, because the learning outcomes and the effectiveness of the process of future vocational and educational activities depend entirely on students. As a whole, «interaction» is a dialogue between a teacher and parents, its effectiveness is determined by interlocutors who are involved in it, how they feel personalities themselves and see the personality in everyone they communicate with. Teacher's readiness for pedagogical interaction with pupils' parents is a decisive indicator of their further successful professional and pedagogical activity in this respect.

Key words: training, future primary school teacher, pedagogical interaction, parents, pupils.

A teacher of modern school is a class teacher, whose aims are to train and educate pupils, alongside with their parents a teacher is a very important adult for a child. Therefore, efficiency of a pupil's personality formation in many respects depends on his ability to interact with the pupil's family.

One of the possible ways of training and education of a pupil as cultural personality is organization of pedagogical interaction of a teacher with parents in the context of orientation of the last ones on the value of education. Whether parents will involve children to the value of education, depends on the teacher who, organizing pedagogical interaction with parents, performing pedagogical management of their activity in this direction, keeps and transmits the experience of the activity through formation of the pupil as cultural person. Organizing interaction with pupils' parents, the primary school teacher projects on them cultural experience, showing them thereby an image of the cultural personality. Currently, particularly acute is the problem of providing the educational institutions, including primary schools, professional teaching staff, capable to the effective solution of educational problems. Complexity of the solution of this problem at the present stage is caused by many socio-economic factors. The classical pedagogy the problem of interaction of the teacher with a family of the pupil was considered by such outstanding teachers as P. Leshaft, A. Makarenko, N. Stelmakhovych, V. Sukhomlynskyi, K. Ushynskyi, S. Shatskyi and others. The issues of interaction of a family and school at the present stage are studied in works L. Boiko, N. Bugaiets, T. Gushchyna, Ya. Zhuretskyi, A. Klish, T. Kravchenko, V. Urbanska, T. Shanskova, V. Shynkarenko, etc.

The modern problems connected with training of future primary school teachers for pedagogical interaction with pupils' parents, the main indicators, characterizing the state of readiness and the issues of improvement of the contents and forms of work in this direction demand further research.

The research objective is identification and justification of readiness of the future primary school teacher for pedagogical interaction with pupils' parents in the context of professionally-oriented education.

Both beginners and skilled teachers feel fear of parents, and it holds down their actions, leads to unwillingness to interact with the pupil's family. The process of alienation parents from school gains strength. Everyday concerns, a reorientation of consciousness of the adult generation to other values, the decline of the social status of the teacher leads to growing divergence of the actions of two social institutions - family and school. Changes in the social status of the family, its structure, relations between parents and children, removal of families from schools require substantial restructuring in the organization of the work of the teacher with the pupils' families.

Typically, teachers complain about the low parents' activity, their reluctance to participate in school life ostensibly because of the need to spend a lot of time at work. Naturally, workload of adults in difficult economic situation affects the extent of their participation in school affairs, but we should not consider this as the main factor.

The main condition of successful interaction between educational institutions and families is a complete understanding of functions and content of each other's activities. These subjects should understand each other and realize the image of the educational capabilities of